Turvallinen Pirkanmaa

PIRKANMAAN PELASTUSLAITOS
OPASTAA TURVALLISEEN ASUMISEEN

RIVITALON PALOTURVALLISUUSOPAS

www.pirkanmaanpelastuslaitos.fi

VARAUTUMINEN TULIPALO- JA ONNETTOMUUSTILANTEISIIN

Pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelma on etukäteissuunnitelma omatoimiseen varautumiseen. Se toimii työkaluna onnettomuuksien ennaltaehkäisyssä sekä antaa toiminta-ohjeet onnettomuuden sattuessa kiinteistön asukkaille ja henkilöstölle.

Asukkaiden kyky toimia oikein tulipalo- tai muussa onnettomuustilanteessa korostuu erityisesti ennen pelastuslaitoksen paikalle saapumista. Oikein toimimalla säästetään ihmishenkiä ja minimoidaan vahingot.

Pelastussuunnitelma vaaditaan jokaiselta asuinrakennukselta, jossa on vähintään kolme asuinhuoneistoa.

Pelastussuunnitelma sisältää vähintään seuraavat lakisääteiset asiat:

- Ajan tasalla olevat yhteystiedot.
- Vaarojen ja riskien arviointi sekä niiden ennaltaehkäisemiseksi tarvittavat toimenpiteet.
- Rakennuksen ja käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyt.
- Asukkaille ja muille henkilöille annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä toimimisesta onnettomuus- ja vaaratilanteissa.
- Muut toimenpiteet liittyen taloyhtiön omatoimiseen varautumiseen, kuten esimerkiksi suunnitelma väestönsuojan käyttöönotosta.

Pelastussuunnitelma tehdään taloyhtiötä ja sen asukkaita - ei pelastuslaitosta varten!

Pelastussuunnitelman laadinta ja tiedottaminen kuuluu taloyhtiön hallituksen vastuulle. Asukkaiden vastuulla on oman huoneiston ja taloyhtiön turvallisuuden ylläpitäminen.

Taloyhtiölle on hyvä nimetä turvallisuusasioista vastaavat henkilöt, jotka toimivat taloyhtiön hallituksen tukena turvallisuuden kehittämisessä ja ylläpitämisessä.

Riskikartoitus on helppoa tehdä ideariihi-tyyppisesti, jolloin esimerkiksi yhtiökokouksessa mietitään yhdessä kiinteistössä ja sen ympäristössä esiintyviä riskejä, minkä jälkeen aloitetaan toimenpiteiden suunnittelu riskien pohjalta.

Omatoimiset tarkastukset

Taloyhtiön rakennuksissa ja sen piha-alueilla on suositeltavaa suorittaa säännöllisesti omatoimisia tarkastuksia kiinteistössä ja sen ympäristössä, jotta turvallisuus pysyisi halutulla tasolla.

Tarkastuksilla on hyvä seurata tässä oppaassa mainittujen turvallisuusasioiden toteutumista sekä esimerkiksi päivittää pelastussuunnitelman riskikartoitusta.

Tiedottaminen

Vuorovaikutus asukkaiden, taloyhtiön hallituksen ja turvallisuusvastaavien välillä on erittäin tärkeää. Pelastussuunnitelman jalkauttamisen lisäksi on tärkeää tiedottaa asukkaille säännöllisesti ajankohtaisista ja muistakin turvallisuuteen liittyvistä asioista, kuten esimerkiksi lumenpudotuksesta tai remonteista.

Tiedottamisessa voidaan hyödyntää yleisten tilojen ilmoitustaulua, taloyhtiön verkkosivuja tai jaettavia tiedotteita. Turvallisuus kannattaa myös ottaa aiheeksi yhtiö- ja asukaskokouksissa. Näin varmistetaan tiedon kulkeminen molempiin suuntiin ja osataan kiinnittää huomiota oikeisiin asioihin.

Asukkaiden toimintakyvyn huomioiminen

Viime aikaisen kehityksen mukaisesti yhä vanhemmat ja huonokuntoisemmat ihmiset asuvat edelleen omissa kodeissaan ja saavat tarvittavan hoidon kotiinsa. Heikentynyt toimintakyky voi kasvattaa riskikäyttäytymistä ja hankaloittaa tai hidastaa poistumista onnettomuustilanteessa.

Suositellaan, että taloyhtiöissä kiinnitetään erityistä huomiota toimintakyvyltään heikentyneiden henkilöiden poistumisturvallisuuteen sekä palovaroittimien riittävyyteen ja toimivuuteen. Etenkin vanhoissa asunnoissa olevat, sisältäpäin avaimella avattavat lukkopesät hidastavat/estävät nopeaa poistumista. Lukkopesät suositellaan vaihtamaan vääntönupillisiin.

Tavanomaisia ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä taloyhtiön turvallisuuteen ovat mm. liukkauden torjunta ja riittävästä valaistuksesta huolehtiminen. Taloyhtiön kannalta on myös varauduttava esim. sähkö-, lämpö- ja vesikatkoihin.

ASIANMUKAINEN OPASTUS NOPEUTTAA PELASTUSTYÖTÄ

Osoitemerkintä

Rakennuksen omistaja vastaa siitä että talojen osoitenumerot ja tunnukset ovat näkyvissä kadulle tai muulle liikenneväylälle asti.
Osoitemerkinnän tulee näkyä myös pimeällä ja eri vuodenaikoina sekä opastaa hälytysajoa kiinteistölle.
Selkeästi havaittava katu- ja osoitenumerointi voi nopeuttaa avun saantia useita minuutteja. Tarkemmat ohjeet on annettu kuntien rakennusjärjestyksissä.

Numeron korkeus 10-15 cm

Tonttiopastetaulu

Useammalle samalla tontilla olevalle rakennukselle tulee tarvittaessa olla tonttiopastetaulu. Opastetaulusta tulee ilmetä rakennusten sijainti, niiden tunnukset, pihatiet alueella, "olet tässä"-paikka sekä hälytys- ja muille ajoneuvoille soveltuvat ajoväylät.
Opastetaulu sijoitetaan sisääntuloteiden varteen.

Ajoväylät

Tontin ajoväyliä pitkin hälytysajoneuvojen tulee päästä tulipalon ja muun onnettomuuden sattuessa riittävän lähelle rakennuksia. Ambulanssien tulisi lisäksi päästä mahdollisimman lähelle jokaista asuntoa. Kiinteistön omistaja on velvollinen pitämään hälytysajoneuvojen käyttöön suunnitellut ajoväylät ajokelpoisina ja esteettöminä kaikkina vuodenaikoina, eikä niille saa pysäköidä ajoneuvoja tai laittaa muitakaan esteitä.

Pelastustie on merkittävä virallisella liikennemerkillä, mikäli pelastustie on määritelty rakennuslupapiirustuksissa.

Muut opasteet

Sähköpääkeskuksen sekä veden ja kaasun pääsulkujen sijaintien tulee olla opastettu selvästi, jotta niiden luokse löytää vaivattomasti hätätilanteessa. Myös asukkaiden on tärkeää tietää niiden sijainti, jotta esimerkiksi putkirikon sattuessa vedentulo saadaan katkaistua mahdollisimman nopeasti.

Rivitaloihin suositellaan laitettavaksi näkyvään paikkaan yhteystiedot kiinteistöhuollosta, isännöitsijästä tai muusta henkilöstä, jonka avulla viranomaiset pääsevät tarvittaessa sisälle rakennukseen.

MUUT ULKOALUEEN PALO-TURVALLISUUSTEKIJÄT

Jäteastiat ja -katokset

Rakennusten alla tai välittömässä läheisyydessä ei saa säilyttää mitään helposti syttyvää materiaalia kuten jäteastioita, pahveja tai kuljetuslavoja.

Jäteastiat ja -katokset on sijoitettava siten, että tulipalon syttymisen ja leviämisen vaara on vähäinen.

Jäteastioiden turvaetäisyydet rakennusten räystäslinjasta ilman paloeristystä :

4 metriä yksittäiset 240 ja 600 litran jäteastiat sekä syväkeräysastiat
6 metriä useamman jäteastian rivistöt
8 metriä jätekatokset ja palavaa materiaalia sisältävät vaihtolavat

Palosuojattujen jäteastioiden osalta noudatetaan ensisijaisesti valmistajan ilmoittamia suojaetäisyyksiä. Rakennuksen osana oleva jätehuone palo-osastoidaan erilleen muusta rakennuksesta.

Lukituksella ja pihavalaistuksella saadaan pienennettyä tuhopolttoriskiä!

Autosuojat

Autosuojalla tarkoitetaan autotalleja, -katoksia ja -halleja. Autosuojien palokuorma on syytä pitää mahdollisimman vähäisenä. Autosuojaa ei saa käyttää rakennusluvassa määritellyn käyttötavan vastaisesti. Autosuojissa saa lähtökohtaisesti säilyttää ajoneuvoa kuten autoa, moottoripyörää, mopoa, skootteria ja mönkijää sekä näiden renkaita.

Autotalleissa saa lisäksi säilyttää yllä mainittujen huoltoihin tarvittavia varaosia ja työkaluja sekä vähäisissä määrin ulkoiluun ja liikuntaan liittyviä välineitä.
Autotallissa voi tarvittaessa säilyttää kemikaaleja seuraavasti: syttyviä sekä helposti ja erittäin helposti syttyviä palavia nesteitä (esim. bensiini) sekä palavia nesteitä tai palavia kaasuja sisältäviä aerosoleja yhteensä enintään 60 litraa. Palavia nesteitä, joiden leimahduspiste on yli 60°C (esim. diesel) saa säilyttää enintään 200 litraa. Nestekaasua autotallissa saa säilyttää enintään 25 kg.
Lattian tason sijaitessa maanpinnan alapuolella on nestekaasun säilytys kielletty. Autotallissa ei saa käsitellä palavia nesteitä tai kaasuja. Yhteisten autotallien ja -katosten (>2 autoa) palavien nesteiden ja kaasujen säilytys on kielletty.

Ullakolle pääsy

Kun ullakkotilan vapaa korkeus ylittää 60 cm, tulee sen jokaiseen osastoon päästä, esim. talon päätyyn tai katolle sijoitetun luukun kautta tai sisäkautta välipohjaluukulla.
Aukon mitat on oltava vähintään 60x60 cm.

Huolehdi myös autosuojan sähkölaitteiden turvallisuudesta sekä lämmitysjohtojen turvallisesta käytöstä.

Turvallinen liikkuminen katolla

Jos katolla on huoltoa vaativia laitteita tai hormeja, on kiinteistössä oltava talotikkaat sekä tarvittaessa lapetikkaat ja kattosillat. Kaikkien näiden kunnosta sekä kiinnitysten tukevuudesta on huolehdittava, jotta katolla liikkuminen olisi mahdollisimman turvallista.

Enintään kaksikerroksisessa rakennuksessa tikkaat voivat olla joko syöpymistä vastaan suojattua metallia tai lahosuojattua puuta. Kummassakin tapauksessa tulee varmistua, että tikkaiden yläpää on tukevasti kiinni vesikatossa tai räystäässä. Kun on tarpeen estää lasten kiipeäminen tikkaille, tulee alimman puolan olla vähintään 120 cm:n korkeudella maasta. Kiipeämissuoja sekä vedettävä tai käännettävä jatkos tikkaiden alapäässä ovat myös varteenotettavia vaihtoehtoja estämään tarpeettomia tikkaille kiipeämisiä. Piipputikkaat ja suojakaide vaaditaan, kun piipun korkeus ylittää 120 cm.

Varatiejärjestelyt

Rivitalossa, kuten muissakin asuinrakennuksissa, on oltava jokaisessa kerroksessa uloskäytävän lisäksi vähintään yksi varatie. Suositellaan varatietä jokaiseen makuuhuoneeseen. Varatie on yleensä järjestetty joko toisen ulko-oven, parvekkeen tai ikkunan kautta.

Varatieikkuna

tulee aina olla kiinteillä avauskahvoilla varustettu.

Vapaan aukon mitat vähintään:

Varatietikkaat

Jos parvekkeen tai varatienä toimivan ikkunan korkeus maanpinnasta on yli 3,5 m, vaaditaan lisäksi seinään kiinnitetyt varatietikkaat, jotka mitoitetaan tavallisten talotikkaiden tapaan.

TALOYHTIÖN YLEISET TILAT

Rivitalon yleisissä tiloissa ei tule säilyttää sinne kuulumatonta tavaraa. Ylimääräinen tavara heikentää oleellisesti poistumisturvallisuutta sekä lisää tulipaloriskiä. Onnettomuustilanteessa ne myös hankaloittavat sammutus- ja pelastustoimintaa.

Ulkoiluväline- ja pyörävarastot on nimensä mukaisesti tarkoitettu ulkoiluvälineiden, lastenrattaiden ja pyörien säilytykseen.

Asuinrakennuksen yhteisissä irtaimistovarastoissa ei saa säilyttää palavia nesteitä eikä nestekaasuja. Irtaimistovarastossa saa säilyttää yhden rengassarjan varastokoppia kohden.

Pesutuvassa tulee olla selkeät käyttöohjeet pesutuvassa ja kuivaushuoneessa käytettäville laitteille. Jos pesukone tai kuivauslaite pitää normaalista poikkeavaa ääntä, on käyttö keskeytettävä ja viasta on ilmoitettava. Kuivaushuoneessa on tärkeää, että pyykkien tippuminen narulta kuivauslaitteen päälle on estetty.

PALO-OSASTOINTI

Rivitaloissa on edellytetty vuodesta 1990 lähtien asuntokohtaista osastointia myös ullakolle ja yläpohjan onteloon. Vanhempien rivitalojen suurin ongelma paloturvallisuudessa onkin yhtenäinen yläpohja, minkä vuoksi osastointi yläpohjaan tulisi tehdä esimerkiksi kattoremontin yhteydessä.

Osastoinnilla estetään savukaasujen ja palon leviäminen yläpohjan kautta muihin asuntoihin.

Oli kyseessä sitten yläpohja, autosuoja, asunto, kattilahuone tai muu erikseen osastoitu tila, tulee varmistua, ettei osastointia ole vahingossa rikottu esimerkiksi remontin yhteydessä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että mahdolliset läpiviennit on tiivistetty asianmukaisesti ja rakenteet ovat muutenkin ehjiä. Palo-ovia ei saa kiilata auki, vaan niiden tulee olla itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia. Myös ullakon osastoivissa rakenteissa olevien huoltoluukkujen kiinni oleminen on syytä varmistaa.

TEKNISET TILAT

Taloyhtiön tekniset tilat (lämmönjakohuone, sähköpääkeskus) on tarkoitettu pelkästään talotekniikalle, ja niissä tulee olla esteetön pääsy laitteistojen ja sulkujen luokse. Niissä ei siis tule säilyttää ylimääräistä tavaraa.

Sähköpääkeskuksen osalta on tärkeää huolehtia, ettei jännitteellisiä johtojen päitä ole esillä eikä sulaketaulussa ole avonaisia sulakepaikkoja sähköisku- ja tulipalovaaran vuoksi. Sähkötauluissa on oltava tarvittavat suojakannet. Sähköpääkeskuksessa ei saa säilyttää ylimääräistä tavaraa.

Lämmönjakohuoneessa rakennuksen lämmitykseen käytettävä lämpöenergia siirretään lämmitysverkostoon esim. kaukolämpöverkosta. Lämmönjakohuone ei välttämättä ole oma palotekninen osastonsa.

Kattilahuoneessa lämmitykseen käytettävä lämpöenergia tuotetaan huonetilassa. Kattilahuone ja polttoainevarasto muodostavat omat palo-osastonsa. Energialähteenä voi olla öljyn lisäksi maakaasu tai pelletti.

Kattilahuoneessa saa säilyttää enintään 3 m^3 polttoöljyä suoja-altaalla varustetussa säiliössä tai 0,5 m^3 halkoja tai 0,5 m^3 muuta kiinteää polttoainetta tiiviissä teräsastiassa. Jos polttoöljymäärä on yli 3 m^3, tulee polttoainevaraston muodostaa oman palo-osastonsa, jossa säiliö on suoja-altaassa. Kattilahuone tulee varustaa vähintään 27A 144BC (6 kg) käsisammuttimella.

Pohjavesialueilla sijaitsevien maanalaisten säiliöiden ensimmäinen määräaikaistarkastus on aina 10 vuoden kuluttua asentamisesta, jonka jälkeen tarkastusväli riippuu todetusta kuntoluokasta.

Kunnalliset ympäristönsuojelumääräykset edellyttävät usein säiliön säännöllisen tarkastuksen myös pohjavesialueen ulkopuolella.

Kiinteää polttoainetta tai öljyä käyttävän lämmityskattilan hormi tulee nuohota vuosittain!

Asuinrakennuksen ilmanvaihtokanavat suositellaan puhdistettavan vähintään 10 vuoden välein.

VÄESTÖNSUOJA

Väestönsuojan varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa säännöllisellä kunnossapidolla. Varusteet ja laitteet on huollettava ja tarkastettava valmistajan ohjeiden ja kunnossapito-ohjelman mukaan. Väestönsuojan määräaikaistarkastus (sis. tiiveyskokeen) tulee suorittaa vähintään kymmenen vuoden välein.
Väestönsuojaan liittyvistä tarkastuksista ja huolloista on pidettävä päiväkirjaa.

Väestönsuojan toimintaedellytyksistä huolehtimiseen kuuluu kunnossapidosta ja suojan varusteista huolehtimisen lisäksi myös väestönsuojan käytön etukäteissuunnittelu.
Tähän suunnitteluun kuuluu mm. suojan tyhjennys- ja käyttöönottosuunnitelma.

Väestönsuoja on kyettävä saamaan käyttökuntoon 72 tunnissa!

Suunnitelmassa on kuvattu tarvittavat toimenpiteet, joilla suoja saadaan muutettua normaaliolojen käytöstä väestönsuojakäyttöön soveltuvaksi.

Väestönsuoja tulee olla otettavissa käyttöön 72 tunnissa. Tyypillisesti tarvittaviin toimenpiteisiin kuuluvat muun muassa asukkaiden materiaalin siirto ja rakenteiden purkaminen (esim. varastokomerot) sekä pienimuotoiset rakennustyöt (esim. käymäläkomerot) sekä puhelimen käyttöönotto.

Kiinteistöön suositellaan nimeämään väestönsuojanhoitaja, joka osaa käyttää ja kunnossapitää suojan laitteita. Suojautumistilanteessa talon asukkaista nimetty apuryhmä hoitaa tehtäviä suojanhoitajan antamien ohjeiden mukaan.

Yleinen vaaramerkki varoittaa väestöä uhkaavasta välittömästä vaarasta. Vaaramerkki kehottaa ulkona olevia siirtymään sisälle ja noudattamaan alla olevia ohjeita.

Yleisen vaaramerkin jälkeen annetaan radiossa tietoja varoituksen syystä ja suojautumisohjeita.

Yleinen vaaramerkki on yhden minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

1 Sulje ovet, ikkunat ja pysäytä ilmastointi.

2 Avaa radio tai tv ja toimi annettujen ohjeiden mukaan.

3 Käytä puhelinta vain mikäli itse olet välittömässä avun tarpeessa.

Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta. Noudata ohjeita ja odota kunnes vaara on ohi.

TULISIJAT

Puun oikea polttaminen vaatii korkeita lämpötiloja. Korkean palamislämpötilan saavuttaminen edellyttää riittävän palamisilman saamista sekä huonetilaan että tulipesään. Suuri osa tulisijojen ja hormien vaurioista ja niistä alkunsa saaneista tulipaloista aiheutuu tulisijojen väärästä käytöstä.

Tulisijan eniten vaatima huoltotoimenpide on tuhkan poistaminen. Liika tuhka voi esimerkiksi estää palamisilmaa jäähdyttämällä arinaa, joka tällöin helposti vääntyy pilalle. Tuhka on poistettava ja varastoitava niin, ettei siitä aiheudu tulipalon vaaraa. Tähän tarkoitukseen suositellaan hankkimaan kannellinen, metallinen tuhka-astia.

Luukullisen tulisijan lattiasuojaus: vähintään 40 cm eteenpäin ja 10 cm sivuille suuluukun reunasta mitattuna.

NUOHOUS

Taloyhtiössä tulee olla selkeä vastuunjako taloyhtiön ja asukkaiden välillä siitä, kuka huolehtii tulisijojen ja savuhormien nuohouttamisesta ajallaan.

Jos jokainen asukas vastaa itse asuntonsa tulisijan ja hormin nuohouksesta, on taloyhtiössä varmistettava, että kaikki asukkaat tietävät sovitun järjestelyn.

Nuohous on suoritettava vuosittain. Säännöllisellä nuohouksella estetään tehokkaasti nokipaloja sekä muita palovahinkoja. Tulisijan hyötysuhde paranee oleellisesti, kun tulipinnat pidetään puhtaina.

Nuohoojien yhteystietoja löytyy esim. www.nuohoojat.fi

PALOVAROITIN ON HALPA HENKIVARTIJA - pidä se toimintakunnossa!

Huomioithan 1.1.2026 muuttuvat vastuut palovaroittimia koskien.

https://www.spek.fi/turvallisuus/paloturvallinen-taloyhtio/taloyhtion-vastuu/

Jokaisessa asunnossa on lain mukaan oltava palovaroitin.

Palovaroittimen hankinnasta ja sen toimintakunnossa pitämisestä vastaa asukas itse. Sähköverkkoon kytkettyjen palovaroittimen pariston/akun vaihto kuuluu ensisijaisesti taloyhtiölle.

Kuinka monta palovaroitinta tarvitaan?

Asunnon jokaisen kerroksen tai tason alkavaa 60 m^2 kohden on oltava vähintään yksi palovaroitin. Hyvä periaate on asentaa palovaroitin jokaiseen makuuhuoneeseen sekä reitille, jota pitkin pääsee ulos.

Mihin palovaroitin sijoitetaan?

Palovaroitin sijoitetaan katon keskivaiheille, vähintään 50 cm etäisyydelle seinästä, kattopalkeista tai muista esteistä siten, että savu pääsee mahdollisimman esteettömästi varoittimeen, sillä savu ja lämpö nousevat ylöspäin. Älä sijoita palovaroitinta ilmanvaihtoventtiilien läheisyyteen. Turhien hälytysten välttämiseksi palovaroitinta ei pidä sijoittaa lieden, uunin, keittolevyn, leivänpaahtimen, saunan, kylpyhuoneen, tulisijan tai takan läheisyyteen.

Testaa palovaroittimen kunto kuukausittain ja vaihda paristo vuosittain esim. Pohjoismaisena palovaroitinpäivänä 1.12.

Palovaroittimeen kerääntyvä pöly voi myös aiheuttaa turhia hälytyksiä. Varoitin puhdistetaan imuroimalla tai kevyesti pyyhkimällä esim. pariston vaihdon yhteydessä. Noudata asennusohjeita!

Paristokotelon avulla palovaroittimen paristo voidaan asentaa helpommin vaihdettavalle korkeudelle.

Pelastuslaitos suosittelee merkitsemään palovaroittimeen hankintavuoden ja valmistajan antaman käyttöiän. Käyttöikänsä päässä oleva varoitin tulee uusia, vaikka testinapin mukaan varoitin olisikin toimiva. Palovaroittimet toimivat keskimäärin 7-10 vuotta (TUKES). Noudata valmistajan ohjeita.

ALKUSAMMUTUSKALUSTO

Hanki sopivat alkusammutusvälineet ja opettele käyttämään niitä.

Alkusammutusvälineillä tarkoitetaan yhden henkilön käyttöön soveltuvia sammutusvälineitä, jotka sopivat erityisesti palonalkujen ja pienehköjen palojen sammuttamiseen.

Taloyhtiön tulee pitää rakennusluvassa määritelty tai pelastusviranomaisen määräämät alkusammutusvälineet toimintakuntoisena. Käsisammuttimien ja palopostien toimintakunnossa pysyminen edellyttää säännöllistä kunnossapitoa ja huoltoa.

Sammutuspeite

Sammutuspeitteen tulee olla vähintään kokoa 120x180 cm. Sillä voit kätevästi sammuttaa pikkupalon tukahduttamalla, kuten liedellä syttyneen rasvan tai palamaan syttyneen kodinkoneen. Sijoita sammutuspeite esim. keittiön seinään, jossa se on aina käyttövalmiina ja kaikkien näkyvillä.

Vettä ei saa käyttää rasvapalon sammuttamiseen. Rasvapalo kattilassa tukahdutetaan esim. kattilan kannella. Sammuta liesituuletin ja liesi!

Asuntoihin tulisi hankkia vähintään sammutuspeite!

Käsisammutin

Käsisammuttimella sammutat tehokkaasti kaikki alkavat palot kodissasi. Kotikäyttöön riittää yleensä 6 kg:n neste- tai jauhesammutin (teholuokat 34A183B tai 43A 233BC). Käsisammuttimen paras sijoituspaikka on kodin poistumistien varrella, oven vieressä seinään kiinnitettynä.

Huolehdi, että jokainen perheenjäsen tietää, miten käsisammutinta ja sammutuspeitettä käytetään. Lue niissä olevat selkeät käyttöohjeet.

Taloyhtiön yhteisiin tiloihin (esim. irtaimistovarasto) on hyvä sijoittaa käsisammutin.

MINIMOI RISKIT JA ASU TURVALLISESTI

Valtaosa sähköpaloista aiheutuu ihmisen omasta virheellisestä toiminnasta.

Riskitilanteita aiheuttavat esimerkiksi sähkölaitteiden huono kunto, huoltamattomuus, käyttöohjeiden vastainen toiminta sekä unohtaminen. Sähkölaitteisiin on saatavissa erilaisia turvavarusteita, kuten ajastimia. Harkitse, tarvitsetko turvavarusteita omaan tai läheisesi kotiin. Noudata käyttöohjeita ja säilytä ne tulevaa tarvetta varten. Sijoita laitteet oikein. Varaa laitteen ympärille riittävästi tilaa ilmankiertoa varten äläkä tuki tuuletusaukkoja. Selvitä asuntosi sähkön pääkytkimen ja veden sulun sijainnit. Lue laitteiden käyttöohjeet ennen käyttöä ja asentamista.

Liedet ja uunit

- Älä jätä uunia tai keittolevyjä päälle, ellet valvo niitä koko ajan.
- Sammuta virta aina käytön jälkeen.
- Älä säilytä mitään tavaroita lieden päällä.
- Huolehdi, ettei lieden lähettyvilläkään ole mitään syttyvää materiaalia.
- Voit myös hankkia lieteen ajastimen tai ylikuumenemissuojan.
- Puhdista liesituuletin säännöllisesti.

Pyykin- ja astianpesukoneet

- Älä jätä pesukonetta käymään yksikseen. Näin minimoit palo- ja vesivahingot.
- Puhdista nukkasihti säännöllisesti.
- Suojaa laite vesiroiskeilta.
- Sulje hana käytön jälkeen.

Kylmälaitteet

- Varmista riittävä ilmanvaihto jääkaapin ja pakastimen ympärillä.
- Älä sijoita laitetta lieden tai muun lämmönlähteen viereen tai suoraan auringonvaloon.
- Imuroi pölyt säännöllisesti myös laitteen takaa. Irrota pistotulppa imuroinnin ajaksi.

Sähkölämmittimet

- Aseta lämmitin siten, ettei se pääse kaatumaan.
- Älä sijoita lämmitintä liian lähelle verhoja, huonekaluja tai mitään syttyvää.
- Älä kuivata pyykkiä lämmittimen päällä äläkä peitä sitä millään.
- Huolehdi, ettei lämmittimen päälle putoa tai kaadu mitään.
- Korjauta rikkinäinen termostaatti.

Valaisimet

- Noudata valaisimien asennus- ja käyttöohjeita. Huomioi etäisyydet syttyviin materiaaleihin, kuten verhoihin.
- Vaihda palaneet tai välkkyvät loistelamput heti.
- Älä vaihda valaisimeen suositustehoa suurempaa lamppua.
- Pidä valaisimet puhtaina pölystä.
- Kiinnitä seinälle sijoitettavat valaisimet tukevasti, etteivät ne putoa esim. vuoteelle tai sohvalle.

Akkukäyttöiset laitteet

- Noudata tuotteen käyttöohjeita.
- Lataa akkuja oikealla latauslaitteella.
- Tarkkaile akullista tuotetta. Jos akku lämpenee voimakkaasti tai pullistuu, poista akku heti tuotteesta.
- Valvo tuotetta myös latauksen aikana.
- Pidä akullinen tuote pois kuumien kohteiden läheisyydestä.
- Hävitä käytöstä poistettu akku viemällä se akkujen ja paristojen keräyspisteeseen.

Televisio

- Varmista riittävä ilmanvaihto television ympärillä. Älä peitä TV:n tuuletusaukkoja.
- Imuroi pölyt säännöllisesti TV:n päältä ja tuuletusaukkojen ympäriltä.
- Katkaise valmiusvirta yöksi ja ollessasi poissa kotoa.
- Vie viallinen TV huoltoon.

Sauna

- **Vaatteiden tai muun palavan materiaalin kuivattaminen kiukaan yläpuolella tai välittömässä läheisyydessä on kielletty.**
- Varmista, ettei mitään syttyvää jää kiukaan lähelle, kun alat lämmittää sitä. **Huomioi, että talon yhteissaunan kiuas käynnistyy usein kellokytkimen mukaan.**
- Tarkasta kiukaan kiinnityksen tukevuus ja etäisyydet palaviin materiaaleihin. Kiuaskohtaiset suojaetäisyydet löytyvät kiukaassa olevasta kilvestä.
- Huomioi että saunan kaiteet ja portaat ovat turvalliset.
- Täytä kiuas kivillä käyttöohjeen mukaisesti.
- Korjauta vastukset ja säätimet, jos ne ovat rikkoutuneet tai toimivat huonosti.

Älä käytä sisäkäyttöön tarkoitettuja sähkölaitteita tai jatkojohtoja ulkona!

Palokuorma!

Rivitaloasuntojen rakenteet on mitoitettu kestämään vain huoneiston tavanomaisen tavaramäärän palaminen.
Lisäksi ylimääräinen tavara voi heikentää poistumisturvallisuutta ja altistaa tapaturmille.

Muista myös

- Korjauttaa tai vaihtaa rikkinäiset elektroniikkalaitteet ja sähköjohdot
- Varmistaa elektronisten laitteiden ilmankierto jäähdytysaukoista
- Huolehtia riittävästä vakuutusturvasta

Kodin lääkekaappi ja ensiaputarvikkeet

Kodin lääkekaapin tulee aina olla lukittava ja lääkkeet on pidettävä pois lasten ulottuvilta. Lääkekaappia ei pidä sijoittaa kosteaan paikkaan kuten esim. kylpyhuoneeseen. **Tarkista** lääkkeen säilytysmerkinnät pakkauksesta. **Varmista** että reseptilääkepakkauksista ilmenee kenelle ne on tarkoitettu ja mikä on lääkkeen käyttötarkoitus. Palauta vanhentuneet lääkkeet apteekkiin.

Laita lääkekaappiin näkyville myös **Yleinen hätänumero 112 ja Myrkytystietokeskus 0800 147 111**

Huolehdi myös riittävät ensiaputarvikkeet.

TOIMINTA ONNETTOMUUSTILANTEESSA

Perheeni osaa
- ☐ toimia oikein onnettomuustilanteessa
- ☐ käyttää alkusammutinta

TULIPALO OMASSA ASUNNOSSA

- **PELASTA** vaarassa olevat
- **SAMMUTA** lähimmällä alkusammuttimella
- **RAJOITA** sulkemalla ovet ja ikkunat
- **SOITA 112**
- **VAROITA** naapureita
- **OPASTA** pelastajat paikalle

ENSIAPU

- **SELVITÄ** mitä on tapahtunut
- **SOITA 112**
- **TARKISTA** henkilön hengitys

  Jos ei hengitä
  - aloita elvytys (30 painelua 2 puhallusta)

  Jos hengittää, mutta ei hereillä
  - aseta kylkiasentoon
  - varmista että potilas hengittää
- **TARKISTA** ulkoiset vammat ja tarvittaessa **tyrehdytä** suuret verenvuodot
- **OPASTA** ensihoito perille

HÄTÄILMOITUKSEN TEKEMINEN

- **SOITA 112**
- **KERRO** mitä on tapahtunut
- **KERRO** tarkka osoite ja kunta
- **VASTAA** kysymyksiin
- **TOIMI** annettujen ohjeiden mukaisesti
- **LOPETA** puhelu vasta saatuasi luvan

YLEINEN HÄTÄNUMERO 112

Ennakoi!

Vesikatkon varalta pidä aina juomavettä ja täytettäviä vesiastioita varalla. Veden tulon katketessa sulje vesihanat ja säännöstele vedenkäyttöä. Selvitä laitesulkujen ja sekä veden pääsulun sijainnit.

Sähkökatkon varalta pidä varalla taskulamppuja, paristokäyttöinen radio, varaparistoja, kynttilöitä ja tulitikkuja. Kytke virta pois kodinkoneista ja -laitteista sähkökatkon ajaksi. Vältä pakastimen ja jääkaapin avaamista. Selvitä asunnon sähköpääkytkimen sijainti.

LISÄTIETOA TURVALLISUUSASIOISTA
saa palotarkastajilta ja internetistä

www.pirkanmaanpelastuslaitos.fi
www.pelastustoimi.fi/koti-ja-arki
www.pelastuslaitokset.fi
www.spek.fi/turvatietoa

Pirkanmaan hyvinvointialue

PIRKANMAAN PELASTUSLAITOS

2/2020 © Mainos WooDoo/ Grano Oy